

Rozbor díla: Dante Alighieri – Božská Komedie

Umělecký text

Analýza uměleckého textu

- Literární druh – epika
- Literární forma – poezie
- Literární žánr – epos (epická báseň o pouti hlavního hrdiny – Danta)
- Téma díla – cesta lidské duše k Bohu, poznání hříchu, pokání a spásy
- Motivy díla – peklo, očistec, ráj, hřích a trest, vina a pokání, láska, víra, spravedlnost, cesta, světlo a tma
- Časoprostor – symbolicky rok 1300 (Velikonoce); nadčasový posmrtný svět rozdělený na Peklo, Očistec a Ráj
- Zasazení výňatku do kontextu díla – **děj**:
 - Dante se v polovině života ocitá v temném lese, symbolu zbloudění a hříchu. Na cestě ke spáse ho provází římský básník Vergilius, zosobnění rozumu.
 - Nejprve společně sestupují do Pekla, které je rozděleno do devíti kruhů podle závažnosti hříchů. Hříšníci jsou zde spravedlivě trestáni a Dante poznává důsledky lidských vin.
 - Poté vystupují na horu Očistce, kde duše kajícníků podstupují očistu, aby mohly dosáhnout ráje. Trest zde není věčný, ale výchovný.
 - Nakonec Dante vstupuje do Ráje, kde ho provází Beatrice, symbol božské lásky. Prochází jednotlivými nebeskými sférami a dochází k poznání Boha, harmonie světa a smyslu lidské existence.
 - Ukázky z Pekla – odsouzení, tresty, morální soud
 - Ukázky z Očistce – naděje, pokání, očista
 - Ukázky z Ráje – láska, světlo, víra, dokonalost

- Veršová výstavba – tříčátná kompozice (Peklo, Očistec, Ráj); 33 zpěvů každé části (+1 úvodní); tercíny (terza rima – aba bcb cdc...) → TRICHOTOMIE
- Vypravěč – ich-forma
- Charakteristika postav
 - **Dante** – poutník, hledající pravdu a spásu, symbol lidské duše
 - **Vergilius** – průvodce Peklem a Očistcem, symbol rozumu a antické moudrosti
 - **Beatrice** – průvodkyně Rájem, symbol božské lásky a víry
- Jazykové prostředky – vznešený, obrazný jazyk, symbolika, alegorie
- Typy promluv – vypravování, popis, dialogy
- Tropy a figury – metafora, symbol, alegorie, personifikace, kontrast, přirovnání

Literárně-historický kontext

- Zařazení autora do literární(ho)
 - období – cca. 1300 (přelom středověku a renesance)
 - skupiny – florentská literární tradice
 - směru – italská renesance
- Další díla od autora – Nový život, Hostina, O rodném jazyce
- Další podobní představitelé
 - **Francesco Petrarca** – Zpěvník (*Canzoniere*), Tajné rozmluvy
 - **Giovanni Boccaccio** – Dekameron, Život Dantův